

Mette Frederiksens tale ved 100-året for genforeningen

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

15. juni 2020

Sted

Dybbøl Banke

Omstændigheder

I 2020 skulle 100-året for Genforeningen have været fejret løbende, men på grund af nedlukninger af samfundet som følge af coronavirus, blev flere arrangementer aflyst. Talen er holdt ifm. DR's fejring af Genforeningen, hvor der ikke var publikummer til stede.

I aften markerer vi 100-året for Genforeningen. Sønderjylland kom hjem. Fejringen sker på en noget anden måde, end den var planlagt.

Det, vi skulle samles om, må vi den her gang markere på afstand. Vi finder ud af det – men vi savner nærheden.

I stedet for at synge sammen her på skanse fire, må vi i stedet synge med vore nærmeste.

Sådan er vi kommet igennem mange svære tider. Som mennesker. Som folk. Som land.

I årene fra tabet af Sønderjylland i 1864 og frem til genforeningen i 1920 var det sangen og sproget, der bandt mange danske sønderjyder sammen her i landsdelen.

Man måtte være dansk på trods. Kæmpe for sin ret. ”Det haver så nyligen regnet”.

I første verdenskrig måtte tusinder af dansksindede kæmpe i skyttegravene for et land, som de ikke følte var deres. Med genforeningen blev spørgsmålet sat på spidsen. Er du dansk? Er du tysk?

Svaret skulle gives i stemmeboksen. Det var og er en enestående måde at

fastsætte en grænse på. Og det er grunden til, at grænsen stadig ligger fast.

Ikke alles ønske blev opfyldt. Mindretal på begge sider opstod.

Med tiden voksede forståelsen for hinanden. På begge sider af grænsen.

Tilliden voksede, og venskabet fik vinger. Derfor fejrer vi ikke kun Genforeningen. Vi fejrer også det dansk-tyske kultur-venskabsår.

I dag ligger danske og tyske skoler, biblioteker og børnehaver dør om dør, side ved side.

Mindretallenes børn og unge vokser op ofte med begge sprog. I har nok en stærkere bevidsthed om kultur, historie og identitet end mange andre. Mange af jer lever også jeres liv på begge sider af grænsen.

I tænker måske ikke over det i hverdagen. Men det gør jer til en inspiration og et forbillede for os andre.

I en tid, hvor splittelsen ulmer omkring os i hele verden, har vi brug for den ånd, som lever i grænselandet. At man kan være den, man er. Bære sine rødder, traditioner, sit sprog – med stolthed. Og samtidig rumme hinanden.

Når alt kommer til alt, bindes bånd mellem mennesker – af mennesker. I det små. I det daglige. Den usagte tillid – at vi passer på hinanden.

Ved fejringen af Genforeningen for 100 år siden – som blev holdt lige her på Dybbøl Banke i 1920 – gav den daværende danske statsminister Niels Neergaard et løfte. Det mindretal, som blev i Tyskland, skulle ikke blive glemt.

Det løfte vil vi gerne forny i dag: I er ikke blevet glemt, og I skal ikke blive glemt.

Men i dag vil jeg også give et nyt løfte. Til alle jer, som bor på vores side, og som føler sig tyske:

Auch ihr gehört zu Dänemark. Der er plads til alle stemmer.

I dag fejrer vi ikke alene 100-året for Genforeningen. Vi kan i dag også glæde os

over genåbningen af den grænse, som det hele handler om. Man skulle næsten tro, at det var planlagt. Men sådan er det trods alt ikke.

Coronaen var en ubuden gæst. Nu er den heldigvis kommet under kontrol.

Den delvise lukning af vores samfund har påvirket alle steder i Danmark og alle mennesker. Men jeg ved, at den har ramt grænselandet særligt hårdt. Fordi jeres hverdag og samarbejde er blevet så rodfæstet.

Fra i dag kan turister igen komme til Danmark. Og vi ønsker jer velkommen. Og I, der bor her, kan igen rejse frem og tilbage eller bare tage hen over grænsen igen. Hverdagen vender så småt tilbage.

Tænk, hvor langt vi er kommet, når spørgsmålet om grænsen ikke længere handler om, hvor vi skal skilles – men hvordan, vi samles.

Det giver tro på fremtiden på en historisk dag.

Kilde

stm.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Genforeningen 1920, Jubilæumstale, Socialdemokratiet

Relateret

Niels Neergaards tale ved genforeningsfejringen
10. juli 1920

Maj Steenslevs tale ved 100-året for genforeningen
22. august 2020

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-ved-100-aret-for-genforeningen>